

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2012/13:28

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:28

Fredagen den 22 februari

1 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 28 januari 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 25–26 februari 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns A-punkter. Det finns det inte.

Då går vi vidare till återrapport från möte i rådet den 28 januari.

Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vi har översänt en skriftlig rapport, och jag och mina medarbetare är beredda att svara på eventuella frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare, dock inte till punkt 4 a utan till 4 b om reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken. Det gäller förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om regler för direktstöd för jordbrukare.

Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vid rådsmötet kommer frågan om intern utjämning att stå i fokus. En stark majoritet av medlemsstaterna har motsatt sig kommissionens förslag till intern utjämning. Ordförandeskapet har därför lagt fram ett kompromissförslag som ger medlemsstaterna en ökad flexibilitet och som inte heller tvingar medlemsstaterna till full utjämning.

Det är viktigt att ha förståelse för att utgångspunkten för utjämningen skiljer sig mycket åt mellan olika medlemsländer. Att tvinga alla medlemsländer till ett liknande sätt att utjämna är ett krav som i verkligheten innebär att lantbrukare i unionen drabbas väldigt olika.

Jag anser därför att förhandlingsläget är sådant att vi ska acceptera kompromissförslaget och inrikta oss på att få till stånd de tekniska ändringar som behövs för en bra tillämpning i Sverige.

Anf. 5 PYRY NIEMI (S):

Det här har det varit debatt om tidigare, och vi har diskuterat det ganska ofta. Jag hänvisar till våra tidigare ställningstaganden och vår avvikande mening.

Anf. 6 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag kan också göra det medskick som vi gjorde i miljö- och jordbruksutskottet förra året. Jag kan hålla med om regeringens strategi att inrikta sig på att göra förbättringar i kompromissförslaget, men det finns ju två stora fel. Det ena är att omvandlingen till mer ekologiskt jordbruk går för sakta. Det andra är att EU:s subventioner för livsmedelsexport fortfarande står för stora delar i det här som måste bort.

Därför har jag det medskick som jag hade i jordbruksutskottet – om man inte får ha avvikande mening? Får man det? Då kör vi på det.

Anf. 7 LARS OHLY (V):

Vi hade också en avvikande mening, men jag är inte så säker på att jag vill upprepa den.

Anledningen är att det var i ett annat läge i förhandlingarna, och vad jag förstår har jag egentligen ingen annan uppfattning än regeringen på de förhandlingspositioner som finns just nu. Utifrån det läget menar jag att det nog är den förnuftiga linjen, så jag avstår från att upprepa den avvikande meningen från mars förra året.

Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! I det här sammanhanget diskuteras varken procentsatser eller annat mätbart tal vad gäller ekologisk produktion och konsumtion, ej heller frågan kring exportbidrag eller liknande. Det ligger inte i sammanhanget intern utjämning. Men anmärkningarna från Pyry Niemi och Ulf Holm är noterade för min del.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga. Vi har noterat avvikande meningar från såväl Socialdemokraterna som Miljöpartiet.

Vi lämnar punkt 4 b och går vidare till punkt 4 c. Det gäller förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken, den så kallade horisontella förordningen.

Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 10 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Ordförandeskapet avser att hålla en diskussion om förslaget om publicering av stödmottagare. Förslaget som presenterades i höstas syftar till att alla stödmottagare över en viss gräns ska publiceras med namn på internet.

Ordförandeskapets intention är nu att nå en kompromiss som en kvalificerad majoritet i rådet kan ställa sig bakom. Framkomligheten är dock ovisst då det under förhandlingarna har blivit tydligt att det finns en blockerande minoritet som anser att förslaget är integritetskränkande.

Vi har under förhandlingarna lyft fram behovet av så mycket öppenhet och transparens som möjligt vid publiceringen. Min utgångspunkt är att vi fortsättningsvis ska verka för att publicera alla stödmottagare på internet.

2012/13:28
22 februari

Anf. 11 PYRY NIEMI (S):

Här har vi ingen avvikande mening, herr ordförande.

Det är väldigt viktigt, det som landsbygdsministern säger om publiceringen av alla stödmottagare. Det skulle vara välkommet att för EU-nämnden berätta vilka länder som egentligen inte vill publicera stödmottagarna.

Jag tycker att det är viktigt att regeringen fortsätter att hålla en tuff position och attityd när det gäller den transparens som finns, detta för att verkligen tydliggöra hur jordbrukspolitiken fungerar och framför allt också visa på att de stödmottagare som tar emot pengarna också är publika. Det handlar ändå om skattemedel.

Anf. 12 LARS OHLY (V):

Vi är på samma spår som Pyry Niemi. Vi brukar vara ett parti som framhåller integriteten som väldigt viktig, men i den här frågan är det ju bara ett sätt att försöka förhindra transparens om ett stöd som är utformat på ett sätt som medborgarna får svårare att ifrågasätta så länge inte transparensen finns.

Även jag vill därför stödja en mycket stark position från Sveriges sida om att hävda att det här ska ske.

Jag instämmer också i frågan: Vilka länder är det som utgör den blockerande minoriteten i dag?

Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Det är Tyskland, Irland, Finland, Frankrike och Ungern som motsätter sig detta. Till dessa har lagts Österrike och Luxemburg.

Anf. 14 STAFFAN DANIELSSON (C):

Av lätt insedda integritetsskäl ska jag inte gå in på om jag själv är stödmottagare eller inte.

Tydligen ska småbrukare undantas. Man drar en gräns någonstans och säger att här ska det vara offentligt, men där ska det inte vara offentligt. Min fråga är: Var diskuterar man att lägga den gränsen, och vad är motiven för det?

Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

De rykten som jag har hört, och märk nu att det är rykten, är att den gräns som finns i ordförandeskapets förslag och som vi ska diskutera är omkring 10 000 kronor.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i frågan.

Punkt 4 d har utgått, varför vi går vidare till punkt 5. Det gäller förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om den gemensamma fiskeripolitiken.

Det är en beslutspunkt.

Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! På rådsmötet i februari ska vi ministrar enas om de frågor som kvarstår från ministerrådet i juni 2012. Det gäller framför allt de politiskt viktiga frågorna kring utkast och kopplingen till miljölagstiftningen.

Vad gäller utkasten är det som ni mycket väl vet en hjärtefråga för mig. I dag slängs stora mängder fullt ätlig fisk tillbaka i havet och förstörs eftersom de inte överlever en sådan hantering. Vi måste, tycker jag, ha ett systemskifte från en utkastdriven politik till ett system där detta omfattande resursslöseri är ett minne blott. Den enskilt viktigaste åtgärden för att komma till rätta med utkastproblemet är att utveckla selektiva redskap för att minimera den oönskade fångsten.

Låt oss nu titta på ordförandeskapets förslag. Vad gäller tidsfristerna för landningsskyldigheten handlar frågan om vilka datum som ska fastslås för när landningsskyldigheten ska gälla för alla kvoterade arter i de olika fiskena. Regeringen har under förhandlingsprocessen varit pådrivande för att landningsskyldigheten ska införas så snart som möjligt men att en regional anpassning kan vara acceptabel.

Vad gäller undantagen från landningsskyldigheten har regeringen hela tiden drivit att de ska vara så få som möjligt. Det finns dock faktiska svårigheter att gå från ett utkastdrivet system till ett system där utkast förbjuds. Då kan vissa typer av undantag vara nödvändiga för att möjliggöra en sådan övergång.

Ordförandeskapet har föreslagit en generell regel om att 7 procent av den årliga fångsten ska kunna kastas ut. I det här sammanhanget ska vi då komma ihåg att i dag slängs i vissa fiskerier upp till 85 procent tillbaka i haven. I det perspektivet är det en enorm förbättring. Regeringen har drivit och kommer att fortsätta att driva att det här procentuella undantaget ska vara så lågt som möjligt. För min del får det gärna vad Europaparlamentet föreslog, det vill säga 0 procent.

Trots en positiv utveckling med mer selektiva redskap är det i vissa blandfiskerier omöjligt att undvika bifångster. Regeringens utgångspunkt har varit och är att bifångster ska minimeras så långt som möjligt. Nu finns det ett förslag som innebär att fiskarna kan ta i land upp till 10 procent av en art som fåtts som bifångst. Denna fångst ska dock räknas av mot kvoten för den art som fisket faktiskt är riktat mot.

Låt mig då bli konkret. I torskfisket i Nordsjön får man oundvikligen en bifångst av exempelvis kummel. Denna kummel måste landas och dess mängd dras bort från torskkvoten, som alltså minskar.

Också här anser regeringen att undantaget i procent bör vara så lågt som möjligt och att systemet ska ge fortsatta incitament för utvecklingen av selektiva redskap, för att man ska kunna undvika bifångster. Utöver detta finns förslag om till exempel undantag från vissa fiskerier där bifångsten är omfattande och därmed både svåra och kostsamma att ta om hand ombord. Här anser regeringen att eventuella undantag bör vara starkt begränsade i form och tid.

Låt mig nu gå vidare till kopplingen till miljölagstiftningen. Regeringen anser att fiskeripolitiken och miljöpolitiken måste vara ömsesidigt stödjande och inte motverka varandra. Det är viktigt att det finns möjlighet att reglera fisket till havs när så behövs för att värna naturvärden. Regeringen anser därför att eventuella fiskebegränsningar som behövs i ett skyddat marint område för att bevara de utpekade naturvärdena måste kunna regleras i enlighet med de krav som naturskyddsdirektiven ställer och som medlemsstaterna ska ha genomfört i nationell rätt.

Avslutningsvis vill jag framhålla vikten av att Sverige hela tiden sedan kommissionen har lagt fram sitt reformpaket verkar för att sätta beståndens hållbarhet och miljöhänsyn i främsta rummet. Jag ser det som avgörande för just bestånden och miljön att Sverige kan vara med och påverka förhandlingarna hela vägen till slutskedet. Det är i juni i år som hela reformpaketet ska beslutas tillsammans med Europaparlamentet. Först då kan vi avgöra om vi har fått en reform värd namnet eller inte.

Inför detta beslut kommer jag alltså att återkomma till nämnden för ett slutgiltigt ställningstagande. Europaparlamentet har lämnat ett förslag som i stora delar är nära vad Sverige ville se från början. Samtidigt vill många medlemsstater i rådet driva reformen i en helt annan riktning. Sveriges roll blir därför mycket viktig för att man ska kunna driva frågan om beståndens och miljöns bästa och förflytta rådets position närmare Europaparlamentets inför det slutgiltiga ställningstagandet i juni.

Det har påpekats av ett antal svenska EU-parlamentariker att bollen nu ligger hos mig och mina ministerkolleger i rådet att förvalta framstegen i parlamentet. Ska jag kunna ta den bollen måste Sverige uppfattas som en spelbar aktör, annars kommer vår röst inte att bli hörd i rådets fortsatta arbete i förhandlingsarbetet med parlamentet. Jag kan dock försäkra er om att regeringen givetvis inte kommer att stå bakom ett resultat där det föreslagna utkastförbudet urvattnas genom en massa okvalificerade undantag.

Anf. 18 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Tack för föredragningen! Först och främst: Europaparlamentet har gjort ett fantastiskt arbete i att lyckas enas och komma till ett ställningstagande som är snarlikt Sveriges och i detta fall kommissionens.

Nu står vi inför situationen att det är en förhandling i två steg. För det första handlar det om att kunna övertyga rådet och för det andra om förhandlingarna med Europaparlamentet. Det är oerhört viktigt att vi kommer så långt som möjligt i rådet. Slutmålet är exakt detsamma för oss alla. Vi vet precis vad vi vill: Vi vill ha noll utkast, så snabb tid som möjligt och så vidare. Där råder alltså ingen skillnad.

Vi fick i går i utskottet en initierad beskrivning av förhandlingsläget inför rådet. Ett nej från Sveriges sida i rådet innebär i princip att vi inte är med i diskussionen längre, utan vi åsidosätts. Vi har sett detta tidigare, före 2006 under Perssons regering. Man använde just nej som ett alternativ, vilket gjorde att vi blev helt åsidosatta och inte påverkade någonting. Det är väldigt lätt att se vilken skillnad det blev från 2006, när vi kom med i förhandlingsskedet och faktiskt kunde minska. Därför har vi under lång tid haft ett positivt inflytande, och just nu kan vårt inflytande vara helt avgörande för hur långt vi kan komma.

Därför vill jag vädja om att den avvikande mening som anmälades i miljö- och jordbruksutskottet i går omprövas, eftersom den de facto är ett nej i rådet. I det läget är nämligen Sverige åsidosatt och kan inte vara med i den fortsatta förhandlingen med Europaparlamentet. Som ministern själv framhöll handlar det om att ta det slutgiltiga ställningstagandet i juni när alla papper är på bordet. Som sagt: Spela nu inte bort möjligheterna för Sverige genom att sätta oss vid sidan om!

Anf. 19 PYYRI NIEMI (S):

Vi vidhåller vår avvikande mening. Det är bra att landsbygdsministern tycker att noll procent är slutmålet, och det välkomnar vi. Det är riktigt. Sedan kommer det säkert att bli förhandlingar i ena eller andra färdriktningen, men går man in i en förhandling med positionen att vi väl får se var någonstans det landar har man ändå ett lite väl brett förhandlingsmandat. Vi socialdemokrater tycker verkligen att ingången ska vara noll procent och ingenting annat. Det finns inga undantag i denna diskussion.

Vi fick en lång och initierad föredragning i går, och det välkomnar vi. Det är alltid bra att få se hur hela förhandlingsspelet fungerar, men för mig principiellt och för oss socialdemokrater är det så att risken är stor att man blir uppäten om man går in i förhandlingen och har en uppfattning som är helt öppen, om ni förstår vad jag menar. Därför vidhåller vi positionen att det ska vara ett totalt utkastförbud. Det är svårt att sätta gränser på 1, 5, 7 eller 10 procent, för det är extremt svårt att följa upp. På det viset anser vi att den avvikande mening vi anmälde i går gäller.

Anf. 20 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Det är klart att vi måste vara en spelbar, aktiv aktör. Därom finns inga tveksamheter. Frågan är bara på vilket sätt vi spelar, och det är där vi har lite olika åsikter i nuläget.

Jag tror att det är av största vikt att landsbygdsministern vet om att det finns ett starkt stöd för den position vi har. Det är vår uppgift som oppositionsparti att sätta tryck på detta så att ministern spelar aktivt och inte slöar till, försöker lyssna in vad alla andra säger och glömmer vad han själv ska säga. Det är därför vi måste ha en avvikande mening här, för att ligga på där. Målet är ganska lika för oss alla här; det håller jag med om. Vi måste dock ha en tydlig position i det spel som pågår, och därför vidhåller vi vår avvikande mening.

Anf. 21 LARS OHLY (V):

Jag håller med Bengt-Anders Johansson om att det är ett fantastiskt framsynt beslut av EU-parlamentet. Då är det viktigt att det inte förfuskas på något sätt. Det är nämligen det man håller på med nu: Man försöker se till att positionerna inte flyttas fram så mycket som behövs. Detta motstånd måste vi försöka bryta.

Därför vill jag också vidhålla den gemensamma avvikande mening som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och vi har anmält i miljö- och jordbruksutskottet. Vi tycker inte att det ska finnas några marginaler för kompromisser, utan EU-parlamentets beslut är det som bör gälla.

Anf. 22 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Vid överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet i går fick vi alltså reda på att de länder som står oss allra närmast för att kunna förflytta positionerna inom rådet tydligt har sagt att de om vi är ett nejsägarland inte är intresserade av att göra några överenskommelser med oss. Det kan man tycka vad man vill om, men det är en reell förhandlingsposition som vi naturligtvis måste lyssna in.

Den avvikande meningen säger ju att utkastförbudet ska gälla. Den är alltså ultimativ, och det är det som gör att den är ett problem. Det är dock en värdering man får göra politiskt. Jag bara refererar historiskt: Det har inte varit framgångsrikt tidigare, och det kommer inte att vara framgångsrikt nu heller. Det beklagar jag.

Anf. 23 IRENE OSKARSSON (KD):

Herr ordförande! Utifrån gårdagens diskussion i utskottet borde vi inte förlänga diskussionen här, men jag kan inte låta bli att ta till orda.

Jag konstaterar att om vi har syftet att nå dit parlamentet har nått behöver det vid bordet finnas de som har möjligheten att driva processen så långt som möjligt i denna riktning. Om den avvikande mening som nu finns anmäld skulle bli Sveriges ståndpunkt omöjliggörs ju detta. Resultat vill vi alla se, och då måste vi ge förutsättningarna för att få fram detta resultat. Jag vill bara påtala detta.

Anf. 24 STAFFAN DANIELSSON (C):

Jag vill bara instämma i det Bengt-Anders Johansson och Irene Oskarsson har fört fram: Det är väldigt bra att vi har en borgerlig regering med landsbygdsminister Eskil Erlandsson som kan jobba för det vi alla är överens om. Tyvärr innebär denna avvikande mening, om den skulle få majoritet, att Sverige skulle återgå till plakatpolitiken från tidigare, där man håller sin radikala position men inte deltar i processen. Det tror jag inte gagnar frågan, eftersom förhoppningen att det skulle landa i ett hundra procentigt utkastförbud är väldigt radikal.

Jag stöder alltså helt det landsbygdsministern har framfört här, nämligen att Sverige kan vara en god kraft för att rucka detta så långt möjligt och vara en spelare som kan stötta kommission och parlament i slutförhandlingarna. Jag tycker att det är tråkigt om Sverige inte kan vara med och göra det jobbet. Jag tror att det kommer att saknas.

Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill meddela att vi ansluter oss till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets, och Miljöpartiets avvikande mening men att vi vill anmäla ytterligare en avvikande mening: Vi vill inte att utkastförbudet kompenseras med ökade kvoter.

Anf. 26 PYRY NIEMI (S):

Vi fick i går veta att ett antal länder redan har en åsikt i frågan. Det tycker jag att också Sverige ska ha inför en förhandling. Det är viktigt att man har en uppfattning klar när man sätter sig vid förhandlingsbordet. Sedan är det så att landsbygdsministern och tjänstemännen förhandlar. Så är det ju.

Jag är ganska säker på att landsbygdsministern i ett läge där det kan bli knivigt och känsligt tar kontakt med representanter för EU-nämnden för att höra sig för om vi är på väg åt rätt håll eller om vi ska ändra vår position. Jag tror inte att det är en omöjlighet, men det handlar om ingången – att bestämma sig för att vi vill gå i denna färdriktning. Det har landsbygdsministern delvis sagt, men det handlar om att ha uppfattningen klar redan när man sätter sig vid förhandlingsbordet och att man börjar förhandla därifrån. Det är ingen idé att sätta sig och börja förhandla och utgå ifrån att alla andras bud ska gälla. Det tycker jag inte är en vetlig grund för en bra kompromiss.

Det finns ett väldigt starkt stöd för detta beslut. Det är ett unikt läge i Europaparlamentet. Det har aldrig förut hänt att Europaparlamentet har haft ett så starkt stöd i fiskeriförhandlingarna. Jag vill också inskräpa och påtala att vi tidigare stoppade fisket – exemplet Västsahara. Nu har det smugit fram ett nytt förslag som eventuellt ska förhandlas igen. Det är precis som Lars Ohly påpekar, att vi då kommer in i ett nytt läge igen. Det urvattnas och kommer in i något annat skifte, och det kommer ett nytt förslag igen.

Om det är så att ministerrådet med ett starkt Europaparlament bakom sig håller på och micklar fram en massa saker blir det urvattnat igen, och då kommer det inte att landa någonstans. Då har vi diskussionen igen om ett år. Det är bättre att vara tuff nu till en början, och är det så att landsbygdsministern känner att det håller på att spåra ur – återkoppla då! Det tycker jag.

Anf. 27 LARS HJÄLMERED (M):

Jag har lite av en förhandlingsfråga. I rådet fattar ni beslut i dessa frågor med kvalificerad majoritet, och då tycker jag att man kan ställa sig frågan om det finns utrymme att finna en kvalificerad minoritet som kan blockera på något sätt. Det kan vara intressant med andra länder som Sverige brukar samarbeta med, som Storbritannien, Nederländerna etcetera. Finns det utrymme för någonting sådant?

Det kan vara intressant ur en förhandlingsposition relativt hur Sverige i övrigt ska agera kring en svensk position. Det är egentligen ganska klart vad Sverige tycker, och i allt väsentligt skulle jag säga att vi är överens. På något sätt blir det en lite knepig diskussion kring förhandlingsmandat här nu, men jag tycker att det lite grann hänger ihop med beslutsfattandet med kvalificerad majoritet.

Anf. 28 LARS OHLY (V):

Jag har lyssnat på argumenten från den sida som tycker att vår avvikande mening är lite för långtgående. Jag har svårt att förstå tanken bakom dem. I stor utsträckning finner jag dem ganska konstruerade.

Vad det handlar om här är att EU-parlamentet har tagit ett beslut som vi instämmer i. Landsbygdsministern sade vid föredragningen här: Det förslag som nu har diskuterats med 7 procents undantag är ändå en stor framgång jämfört med tidigare, men för min del får det gärna sluta på EU-parlamentets position, med 0 procent.

Det är alldeles för svagt formulerat. Det är inte en bra svensk position. Den svenska positionen ska vara: Utkastförbudet ska gälla. Precis

som Pyry Niemi sade: Är det något område som passar dåligt för urvattning är det fiskepolitiken.

Nu finns det tydligen en majoritet för en avvikande mening som innebär att Sverige skärper sin position. Det innebär inte att vi är dumma i huvudet och om det visar sig att vi i ett förhandlingsläge inte kommer att nå ända fram kommer att fullständigt förkasta det. Då kommer vi att lyssna på argumenten och diskutera det. Men vad vi kräver är en återkoppling innan man ändrar den svenska positionen.

Min bedömning är att det här är det bästa sättet att uppnå det som vi tydligen verkar vara överens om allihop: så skarpa regler som möjligt, och stöd EU-parlamentets beslut.

Anf. 29 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag ska upprepa lite av det jag har sagt både till miljö- och jordbruksutskottet och här i nämnden, nämligen att den förhandlingsposition som rådet ska inta tas med kvalificerad majoritet. Ordförandeskapet kommer att leta upp en kvalificerad majoritet, och när den är hittad går rådet till förhandlingar med parlamentet och kommissionen.

Att hitta en blockerande minoritet är inte, påstår jag rätt upp och ned, möjlig av skälet att alla vill ha en reform. Ingen är intresserad av att det inte blir någon reform. Den som är med i den kvalificerade majoriteten är också med och påverkar rådets position under förhandlingarna. Den som inte är med och deltar i en ja-röst till en förhandlingsposition är inte med och påverkar de förhandlingar som sker efter det att vi har tagit ställning i rådet kring vår förhandlingsposition på tisdag, eller möjligen på måndag.

Det slutliga avgörandet om den kompromiss som efter rådsmötet kommer fram kommer att ske i juni. Är det acceptabelt eller inte? Min tro är att det inte vi som, om jag får använda ordet, är progressiva, är vi inte med, kommer dels rådets position att bli sämre i de förhandlingar som ska ske efter måndagens och tisdagens möte och förhandlingar. Dels är det min absolut bestämda uppfattning att de som vill någonting annat kommer att få än mer och starkare påverkan på rådets position gentemot kommissionen och parlamentet.

Att i en förhandlingssituation gå hem till EU-nämnden, om jag uttrycker mig så, är tekniskt möjligt. Men vis av erfarenhet vet jag att vi brukar ha möjligen 15 minuter på oss att ta ställning till ett kompromissförslag. Mer är det inte. Då måste några av de minuter som ges oss användas till att läsa in vad kompromissen de facto är. Att därefter gå hem och söka stöd eller mandat är inte helt enkelt.

Jag upprepar: När ordförandeskapet märker att man har en kvalificerad majoritet slår man klubban i bordet. Det är mer eller mindre ett ordförandeskaps skyldighet att så göra. Man väntar inte på att någon ska bestämma sig, måste ringa hem eller någonting sådant. Det är inte så det fungerar, enligt den erfarenhet jag har i min rådskonstellation.

Anf. 30 STAFFAN DANIELSSON (C):

Jag har bara en liten fundering. Jag tror att det vore olyckligt om Sverige inte skulle pusha för det som vi alla är överens om i de kommande förhandlingarna. Jag uppfattade att Pyry Niemi sade att ingångspositionen är viktig, att den är det den är.

2012/13:28

22 februari

Skulle man möjligen kunna ha beredskap för någon extra EU-nämnd dagen före slutförhandlingarna när Sverige har kollat upp ytterligare hur det ser ut, hur de olika länderna positionerar sig, så att vi skulle kunna ha en viss tidsrymd för att fundera lite djupare och ta ett slutgiltigt beslut?

Det var min lilla fundering, herr ordförande – bara fundering.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Initiativet till samråd med nämnden tas av regeringen, så jag är nog för min del beredd att bolla den frågan vidare till landsbygdsministern. Men jag ser väl ingen här i nämnden som skulle invända mot ett sådant förslag.

Anf. 32 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Våra rådsmöten förbereds i olika arbetsgrupper och liknande. I detta sammanhang finns det en sammanslutning som vi brukar kalla Coreper, som hade sitt möte i förrgår, i onsdags. Utifrån den återrapport vi har fått från det mötet är det att konstatera att det finns en överväldigande majoritet för att gå in i förhandlingar med parlamentet och kommissionen från rådets sida. Att skjuta på reformen eller att börja på ruta noll med ett omtag utifrån den återrapport vi har finns inte på kartbilden.

Det är också att konstatera att inte på någon av de utestående punkterna – de är ett flertal – finns det någon blockerande minoritet eller någonting som säger mig, med den kunskap vi har nu, att man skulle kunna leta upp, som någon frågade om här, en blockerande minoritet och stoppa någon artikel eller lägga in något slags veto för att få mer som man vill.

Vi har också haft rätt frekventa överläggningar med de medlemsländer som tycker ungefär som vi. Ni känner väl till från andra sammanhang att det är till exempel Storbritannien. Holland brukar också vara ett sådant land, Danmark och ibland Tyskland. Min inblick i det här under ett antal år nu säger mig att inget av dessa länder är intresserat av att leta upp det som gör att vi över huvud taget inte kommer framåt, alltså en blockerande minoritet, utan alla är inriktade på att försöka hitta en så bra kompromiss som möjligt som man ändå kan vara med på, alltså driva frågan i den riktning som man själv önskar.

Det är det mandatet som jag efterfrågar. I annat fall är vi uträknade redan från början.

Jag upprepar att det slutliga avgörandet – alltså om Sverige ska ställa sig bakom den kompromiss som kommer att komma fram mellan kommissionen, rådet och parlamentet – sker i juni månad och inte förr.

Jag kan också meddela nämnden att det till mig i dag kom ett brev från vår kommissionär som sammanfattningsvis kan sägas innehålla en vädjan: Ställ upp! Hjälp oss nu! Kommissionen är ungefär på den svenska linjen, och man känner att man från kommissionens sida då behöver stöd för att nå dit också kommissionen vill.

Anf. 33 MARIE GRANLUND (S):

Jag får tacka för redogörelsen inför detta möte. Det känns som att vi inte kommer så mycket längre. Jag har inte varit direkt inblandad i miljö- och jordbruksutskottets hantering av det här, men vad jag förstår finns

det en misstänksamhet om vad Sveriges position verkligen är och att det som verkligen är Sveriges riksdags mening ska framföras på olika sätt. Jag upplever att det är det som är cloun.

Det finns en misstänksamhet. Det är möjligtvis baserat på hur regeringen hanterade det inför Europeiska rådet, med långtidsbudget och annat, återrapportering till denna nämnd och så vidare. Då skulle jag nog vädja till ministern att försöka hitta ett flexibelt sätt att hantera det här på, att hitta ett nytt möte helt enkelt.

Anf. 34 LARS OHLY (V):

Jag sitter inte här för att djävlas med landsbygdsministern, och det är inte för att förstöra Sveriges möjligheter att ha inflytande. Jag tror inte att någon här har förespråkade att vi skulle börja från scratch eller försöka förhindra att förhandlingar kommer till stånd med EU-parlamentet. Vi vill att EU-parlamentets beslut ska vara det som blir resultatet.

Vi har en annan strategi för att nå fram dit än den som landsbygdsministern förespråkar. Jag tror att det är bättre att Sverige är tydlig med vad vi vill. Jag tror att det är bättre att Sverige är väldigt tydlig i rådet.

Jag ser det från EU-parlamentets synvinkel. Det är väldigt bra ifall det blir tydligt att det finns länder i rådet som helt och hållet står bakom EU-parlamentets beslut, så att inte rådet sedan kan påstå att man i princip enhälligt står för någon position som innebär att man just urvattnar den position som EU-parlamentet har tagit.

Som sagt sitter jag inte här för att göra det svårt för Eskil Erlandsson. Jag sitter här för att vi ska nå ett så bra resultat som möjligt. Jag vill gärna instämma i Marie Granlunds inlägg. Försök nu hitta ett sätt att hantera det här så att vi känner ett förtroende för att vi faktiskt når så långt som möjligt.

Det här är en viktig fråga, och den har aldrig varit så aktuell som nu och det har aldrig varit så goda förutsättningar, precis som Ulf Holm påpekade. Låt oss använda dem för att nå framgång.

Anf. 35 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag är lite förvånad eftersom landsbygdsministern gång på gång upprepar att vi är uträknade och vi ska börja om från scratch. Ingen av oss har förespråkade det. Det är några ord som lever i landsbygdsministerns huvud. Det finns inte i våra huvuden. Vi anser att vi ska förhandla, och vi ska nå till EU-parlamentets uppfattning. Det är det som är målet, och då måste vi vara aktiva förhandlare och jobba för det.

Det var inget lätt beslut att nå så stor majoritet i EU-parlamentet. Det var väldigt mycket arbete med det, och det är samma arbete som jag förmodar att landsbygdsministern måste göra nu. Vi står alla bakom det, att det är dit vi ska nå.

Jag förstår inte den här uppfattningen att vi skulle vara uträknade eller att vi ska börja om från början, att det inte finns något annat. Det är inte det vi har sagt.

Anf. 36 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Jag har själv delvis följt det här när vi har haft parlamentariska möten i Bryssel, och jag kan säga att Sverige har haft en oerhört aktiv roll tillsammans med kommissionen för att kommissionen ska komma till den

2012/13:28
22 februari

position som de har haft. Jag var nere i november, och då var det bara kommissionen och jag som talade precis samma språk. Alla övriga som yttrade sig – Italien, Spanien, Portugal – talade uteslutande om sociala värden för dem som var yrkesfiskare i deras länder. Det var det enda som betydde någonting för dem. Själva fiskbestånden var helt ointressanta i deras värld.

Därför känns det lite, tycker jag, besvärande om vi skulle falla på mållinjen, om vi inte kan vara med i slutet att försöka med kommissionens hjälp, och Europaparlamentets hjälp, komma så långt som möjligt.

Jag vill bedyra att det i miljö- och jordbruksutskottet inte finns olika uppfattningar, utan vi vill exakt samma sak. Det vi egentligen diskuterar nu är alltså vägen dit.

En möjlig väg skulle kanske kunna vara att den avvikande meningen kunde bli ett medskick med innebörden att om man inte uppnår detta blir det ett nej i juni. Annars riskerar vi att så att säga vara rökta från början, och det vore oerhört synd.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag har en kort fråga. Nu får landsbygdsministern ursäkt min brist på erfarenhet med den här typen av frågor. Han sade dock – han läste innantill ur ett papper – att det redan nu såvitt kan bedömas finns en överväldigande majoritet om det som jag uppfattar som kompromissförslaget som landsbygdsministern redogjorde för inledningsvis. Jag vill för min egen del ha den frågan utklarad.

Nu, landsbygdsministern, är det fritt att kommentera allt som har sagts!

Anf. 38 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Låt oss som svar på ordförandens frågeställning rekapitulera och säga att vi faktiskt röstade nej i juni eller juli förra året när vi gick in i de skarpa diskussionerna, för vi ansåg att rådet tog för lätt på de utestående frågorna. Man tog för lätta eller för veka positioner i alldeles för många artiklar och frågeställningar, och vi var det enda land som gjorde det den gången, vilket också bekräftar vad jag har försökt framföra för nämnden ett flertal gånger vid det här sammanträdet, nämligen att det finns en överväldigande konsensus i rådet, Sverige undantaget, om att vi måste komma fram med den här reformen.

Nu är vi i förhandlingsläget, och då gäller det att vi som är progressiva, som jag kallar det, väger upp Spanien och Frankrike, för att tala länder. De har andra ingångar än vi. Jag har inget emot det som framfördes av Bengt-Anders Johansson. Ett annat förslag som jag gärna lägger fram för nämnden är att vi gör en avstämning, låt oss säga kl. 20 på måndag kväll. Då vet vi mer än i dag om olika länders positioner. Förmodligen har vi ingen uppgörelse före 20.00 på måndag kväll, så vi är fortfarande i ett diskussionsskede. Är det acceptabelt för nämnden är jag beredd att tillsammans med mina medarbetare delge nämnden vad som vid den tidpunkten finns vid handen, och då kanske vi kan hitta den linje som vi slutligen måste ta från svensk sida.

Anf. 39 MARIE GRANLUND (S):

Det verkar vara ett konstruktivt förslag som ministern kommer med. Du välkomnar också att man försöker lösa frågan.

Det som Bengt-Anders Johansson säger är vällovligt, men vad blir kontentan? Det är inte säkert att vi i slutändan kommer att säga nej. Rädslan här är att man inte slåss med ingångsvärdena. Poängen är ju att vi ska påverka så mycket som möjligt, och det finns en rädsla för att man är för tuff i ingången. Därmed faller ju det förslaget, även om man välkomnar att folk försöker hitta lösningar på den uppkomna situationen.

En avstämning på måndag låter som en alldeles utmärkt lösning. Då vet vi lite mer och har kommit lite längre i förhandlingsläget, om jag förstår det rätt.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Låt mig be övriga i oppositionen att redovisa sin syn på det förslag som Marie Granlund nu lägger.

Anf. 41 LARS OHLY (V):

Jag tycker att landsbygdsministrarnas förslag är bra, alltså möte kl. 20 på måndag.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Kan jag då utgå från att både Miljöpartiet och Sverigedemokraterna instämmer i det? Okej.

Med detta resultat föreslår jag alltså att vi bordlägger den här punkten till kl. 20.00 på måndag och att EU-nämnden då tar ställning till det förhandlingsmandat som ska ges till regeringen. Kan vi göra på det sättet? Då gör vi det.

Därefter går vi vidare till punkt 6, Marocko, nytt protokoll enligt partnerskapsavtalet om fiske. Detta är en ren informationspunkt.

Anf. 43 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! på rådsmötet ska kommissionen ge en lägesrapport om de pågående förhandlingarna om ett nytt protokoll inom ramen för fiskepartnerskapsavtalet mellan EU och Marocko. Kommissionen fick, som ni nog redan känner till, i våras mandat att inleda förhandlingar med Marocko. Sverige röstade då som enda land nej. Det första förhandlingstillfället hölls i november, och sedan dess har totalt fem förhandlingsrundor hållits. Ambitionen från båda sidor är att komma överens om ett nytt fiskeprotokoll under våren.

Inget beslut ska tas under rådsmötet, utan det blir först när det finns ett förhandlingsresultat att ta ställning till. Jag vill ändå vara tydlig med regeringens ståndpunkt, att fiskeprotokollet ska överensstämma med internationell rätt och att det ska slås fast. Eftersom Västsahara inte är en del av Marockos territorium kräver folkrätten att fiskeresurserna nyttjas till förmån för befolkningen i Västsahara och i enlighet med dess intressen och önskemål.

Jag kommer att återkomma till nämnden när förhandlingarna är klara och det är dags för rådet att ta ställning till förhandlingsresultatet.

Anf. 44 LARS OHLY (V):

Allt stöd till regeringens uppfattning! Jag noterar att kommissionen uttalar att förhandlingsklimatet är positivt. Det är illavarslande. Piry Niemi var ju inne på att den här frågan har varit uppe flera gånger, och den återkommer ständigt. Marocko tillåts förhandla för ett land som man ockuperar i strid med folkrätten. Det är dessutom ett land som Sveriges riksdag har röstat för att vi ska erkänna.

Starkt stöd för en mycket hård linje i den här frågan.

Anf. 45 PYRY NIEMI (S):

Jag instämmer i allt det som sades av Lars Ohly.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Vi kan då bara tacka för informationen under den här punkten. Vi går nu vidare till Övriga frågor.

Där finns en ny övrig fråga X, Hästköttsskandalen.

Anf. 47 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det är allvarligt när konsumenterna blir lurade. Det som står på ingrediensförteckningen är också det som ska finnas i varan. Konsumenten ska kunna lita på att märkningen stämmer. Ingen ska behöva äta hästkött mot sin vilja och utan att veta om det. Det är viktigt att ett kännbart straff utdelas för denna sorts bedrägerier.

Lagstiftningen är tydlig. Det ska framgå av märkningen vilket djur köttet kommer från. För att undvika det som nu skett måste företagen ha bättre kontroll på de råvaror man använder till sin produktion.

Jag har även noterat att branschen själv kommer att utföra dna-tester för att helt säkerställa att hästkött inte finns i några ytterligare livsmedel samt att artbestämning av kött kommer att ingå i företagets löpande egenkontroll framöver. Det visar, tycker jag, att de svenska livsmedelsproducenterna tar sitt ansvar.

Jag förstår att ni är intresserade av det som hänt på EU-nivå. Jag var på ett informellt möte mellan de mest berörda ministrarna förra veckan, arrangerat av det irländska ordförandeskapet. Ministrar från bland annat Frankrike, Polen, Rumänien, Luxemburg och Storbritannien deltog liksom kommissionär Borg och flera ambassadörer. På mötet redogjordes för veckans händelseförlopp och för de ytterligare möten som samman kallats. Ordförandeskapet menade att två uppgifter stod framför oss: för det första att finna de skyldiga till det som nu inträffat och för det andra att vidta åtgärder för att förhindra att detta kan ske igen. Både ordförandeskapet och kommissionen var också av åsikten att detta handlar om redlighetsfråga.

Kommissionen informerade om ett förslag med dna-tester för att avgöra om livsmedel innehåller hästkött samt rester av fenylbutazon, ett veterinärmedicinskt preparat i medlemsstaterna. Testerna ska fördelas proportionerligt mellan medlemsstaterna efter deras storlek.

Förslaget diskuterades förra fredagen på ett extrainkallat möte med den ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, där enighet uppnåddes om en kontrollplan. Kommissionen skulle även kontakta Europol för att be dem att bistå medlemsstaterna i deras polisiära utredningar. Regeringen ställer sig positiv till alla dessa initiativ.

Som ni säkert vet är vårt livsmedelsverk också mycket aktivt i frågan och planerar tillsammans med kommunerna kontrollprojekt där olika butiksvärar med 100 procent nötkött provtas och analyseras med avseende på förekomsten av hästkött.

Förutom möten med branschen planeras dessutom en arbetsgrupp med branschorganisationer och kommuner i syfte att förebygga och upptäcka matfusk av olika slag. Det är viktigt att vi får fram data så att vi kan fatta informerade beslut om vilka åtgärder som bör vidtas i framtiden.

Anf. 48 PYRY NIEMI (S):

Sällan har väl en lasagneförpackning fått så mycket medialt utrymme.

Den här skandalen är förfärlig. Den får hela tiden nya återverkningar med nytt kött som hittas runt om i Europa, senast i går på Gran Canaria och så vidare.

Det här är ju bara ett medskick, också till regeringen. Jag misstänker dock att detta kommer att diskuteras ganska mycket, för det sätter ljuset på en produktionskedja som kanske inte är helt ljus utan har en massa mörka sidor som nu uppdagas, och det är väl bra att de uppdagas.

Hur förhåller sig regeringen till detta med obligatorisk ursprungs-märkning? Det finns nu på fryst fågel, färskt kött och så vidare. Hur kommer det att se ut på processat kött? Vad har regeringen för uppfattning där?

Anf. 49 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kommissionen har lovat att innan året är slut framlägga en rapport om den frågeställningen. När den rapporten finns kommer regeringen att ta ställning till den och till de eventuella förslag som däri finns. En viktig del i rapporten är möjligheten att kontrollera huruvida ett djur är uppfött eller slaktat i exempelvis Danmark eller Sverige. Enligt vad jag har kunskap om i dag finns det inga metoder för att med säkerhet avgöra det geografiska ursprunget på en djurkropp, men det återstår att se om kommissionen har hittat något adekvat sätt att göra det. Men innan året är slut ska det alltså finnas en rapport om detta. Det har vi blivit lovade från kommissionens sida.

Anf. 50 PYRY NIEMI (S):

Om kommissionen skulle upptäcka att det går att kontrollera ursprunget, är regeringen då positiv?

Anf. 51 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Då kommer regeringen med säkerhet att pröva frågan på ett mer positivt sätt än vi gör med den kunskap vi har i dag, alltså att det inte finns något sätt att med säkerhet styrka ett djurs geografiska identitet.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till en annan övrig fråga, nämligen proteingrödor, om det finns något att säga om den.

2012/13:28
22 februari

Anf. 53 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):
Ordförande! Jag har inget att tillägga, men jag svarar gärna på nämndens frågor.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:
Ingen begär ordet. Då återstår bara för oss att tacka landsbygdsministern med medarbetare för i dag. Väl mött på måndag!

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)

Statsrådet Maria Larsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 6 december 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 28 februari 2013

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Maria Larsson och medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det finns inga A-punkter. Nämnden ser fram mot en återrapport från möte i rådet den 6 december 2012.

Anf. 56 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Den 6 december hade vi Epsco-möte. Där antogs bland annat en rådsdeklaration som avslutade temaåret om aktivt åldrande. Rådsdeklarationen stämde väl överens med den svenska linjen om betydelsen av äldres delaktighet i samhällslivet i ett ganska brett perspektiv. Det var också intressant att notera att DG Employment och European Centre for Social Welfare Policy and Research har tagit fram ett aktivt åldersindex där de placerar Sverige i topp. Det kan vi glädjas åt.

I anslutning till Epsco arrangerade kommissionen en konferens om fattigdomsbekämpning där jag deltog. Det var ett uppföljningsarbete inom 2020-strategin. Företrädare för nationella regeringar var tillsammans med frivilligorganisationer närvarande vid konferensen. Det handlade om sociala investeringar för fattigdomsbekämpning. Vi lyfte fram goda uppväxtvillkor för barn och unga och vikten av att involvera dem som är berörda.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 5. Den gäller meddelande från kommissionen om ”det sociala investeringspaketet”. Det är en informationspunkt, och det är en ny fråga för nämnden.

Anf. 58 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Kommissionen avser att bara ha en informationspunkt om det sociala investeringspaketet, och i samband med Epsco i juni en rundabordsdiskussion om detta.

Det är ett försök att konkretisera Europa 2020-strategins sociala dimension. Man har tagit fram ett antal rapporter samt en rekommendation när det gäller barnfattigdom som presenteras i paketet. Vi fick den alldeles nyligen och har inte hunnit analysera den till fullo ännu, så det ber jag att få återkomma till.

Det irländska ordförandeskapet avser att ta fram rådsslutsatser till mötet i juni. Av vad vi har kunnat se så här långt finns det all anledning

att välkomna att kommissionen lyfter upp perspektivet om sociala investeringar och uppmuntrar medlemsstaterna att skapa långsiktiga och hållbara system för att motverka detta.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 6 som är en lite rörig punkt som vi kommer att återkomma till ett par gånger i dag.

Vi börjar med punkt 6 c, den sociala situationen och tendenser som bör bevakas i EU: Viktiga slutsatser och politiska budskap.

Det är en beslutspunkt.

Anf. 60 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det är en årligen återkommande företeelse att man tar fram en rapport som beskriver den sociala situationen bland medlemsstaterna. Det är kommittén för social trygghet som gör det.

Budskapen i år pekar på svag tillväxt i Europa, allvarliga ekonomiska problem i många medlemsstater. Det fördjupar naturligtvis också den sociala utsattheten. Man lyfter fram vikten av en ansvarsfull ekonomisk politik och att man har effektivitet i de satsningar man gör i de sociala programmen i olika medlemsländer. Sammanställningen påpekar att samma nivå på satsningar kan få helt olika utfall. Man menar därmed att det är viktigt *hur* man gör något, inte bara *att* man gör något. Det kan få stor betydelse för utfallet att man utformar det på rätt sätt.

Huvudbudskapet tar upp exempel från områden där medlemsstaterna bör göra insatser för att förbättra situationen. Man pekar på vikten av att ha tillgång till högkvalitativ sjukvård, att man har hållbara pensionssystem, att man har sociala trygghetssystem och att man inkluderar dem som är berörda, det vill säga de som befinner sig i utsatthet.

Vi menar att det är viktigt att vi belyser den sociala situationen i EU även på medlemsstatsnivå. Vi föreslår därför att vi välkomnar de här slutsatserna och budskapet i rapporterna. Inriktningen har faktiskt ändrats något. Nu är inriktningen mer åt det håll som Sverige har förespråkats. Generella och universella system, hållbarhet i systemen och långsiktiga system är det som kommittén nu pekar på. Det tycker vi är bra.

Anf. 61 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill anmäla avvikande mening med hänvisning till vad vi sade i socialförsäkringsutskottet i går den 21 februari.

Anf. 62 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! När man tittar på frågan om social utsatthet och social exklusion och inklusion gör man det då också ur ett genderperspektiv? Det kan vara viktigt att det finns med.

Anf. 63 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Så långt jag har läst kan jag inte säga att det pekas ut specifikt. Man talar om olika typer av utsatthet. Vi vet att det finns en speciell utsatthet som drabbar kvinnor i större utsträckning än män. Jag gissar att det är det som Carina Ohlsson avser. Man kan inte säga att det pekas ut särskilt tydligt.

Jag lämnar ordet till Wivi-Anne Hult som kanske har läst lite noggrannare.

2012/13:28
22 februari

Anf. 64 Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT:

Jag vill bara förtydliga att man i rapporten gör en uppdelning i statistiken på män och kvinnor där det finns siffror att tillgå.

Anf. 65 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Problemet är att många av medlemsstaterna inte för någon statistik med genderuppdelning. Därför blir det naturligtvis svårt att göra någon jämförelse mellan länderna.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Vi har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Därmed lämnar vi punkt 6 c och går över till punkt 8 c, Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd – Arbetsprogram 2013. Det är en informationspunkt.

Anf. 67 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag har inga kommentarer, men svarar gärna på frågor.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för i dag och önskar trevlig helg.

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning)

Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 6 december 2012

Återrapport från informellt ministermöte den 7-8 februari 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 28 februari 2013

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar arbetsmarknadsminister Hillevi Engström med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det finns inga A-punkter inom arbetsmarknadsministrarnas ansvarsområde.

Vi ser fram mot en återrapport från möte i rådet den 6 december 2012 och informellt ministermöte den 7 och 8 februari i år.

Anf. 70 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Jag har varit på rådsmötet i Bryssel och på det informella mötet i Dublin för några veckor sedan.

Vid mötet i december var huvudnumret en riktlinjedebatt om tillämpningsdirektivförslaget och om genomförandet av det så kallade utstationeringsdirektivet.

Det irländska ordförandeskapet sade i diskussionen att betydande framsteg har gjorts i förhandlingen. De betonade samtidigt att det behövs politisk vägledning för att föra förhandlingarna framåt. Man kommer att fortsätta att förhandla tillämpningsdirektivet under våren så jag får anledning att återkomma till EU-nämnden i den frågan.

Jag var också på ett informellt rådsmöte i Dublin. Där deltog jag i en workshop som handlade om hur äldre kvinnor skulle kunna vara kvar längre på arbetsmarknaden. Jag redogjorde för Sveriges situation. Vi har ju en hög sysselsättningsgrad, men jag tog också upp de utmaningar vi har som att många kvinnor jobbar deltid och att vi har ett lönegap.

Vi diskuterade också det förslag till rådsrekommendation om inrättandet av en ungdomsgaranti som är den första punkten på Epsco nästa vecka. Jag återkommer till sakinnehållet vid överläggningen.

Rent allmänt kan jag säga att irländarna har sitt sjunde ordförandeskap och är oerhört rutinerade och drivna. Man märker stor skillnad mot förra halvåret då Cypern hade ordförandeskapet. De har ambitioner på många områden där de vill komma vidare. Det känns mycket mer professionellt.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen.

Vi går vidare till punkt 4, Förslag till rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti. Det har arbetsmarknadsministern redan nämnt. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämnden.

2012/13:28
22 februari

Anf. 72 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Mot bakgrund av att Europa har en hög ungdomsarbetslöshet presenterade kommissionen i december 2012 förslag till en rådsrekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti. Vid Epsco den 28 februari hoppas man kunna nå en politisk överenskommelse om rekommendationen. Den är alltså inte rättsligt bindande, utan det är just en rekommendation.

Ungdomsgarantin innebär att ungdomar inom fyra månader efter det att de blivit arbetslösa eller har avslutat sin formella utbildning får ett erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik.

Förslaget har förhandlats under våren. Jag har också överlagt med AU. Regeringen kan i stort sett välkomna och stötta kommissionens förslag om en rådsrekommendation. Vi har poängterat att det är viktigt att den är tillräckligt flexibel så att den kan hanteras i samklang med de nationella systemen och de ekonomiska förutsättningarna. Man har haft Sverige som förebild när det gäller att erbjuda ungdomar aktiviteter. Vi har ju ungdomsgarantier.

Vi har också välkomnat att kommissionen lyfter fram respekten för arbetsmarknadens parter roll och betydelsen av en social dialog.

Mot den bakgrunden föreslår jag att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom förslaget till rådsrekommendationen om ungdomsgaranti.

Anf. 73 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag anmäler avvikande mening med hänvisning till vad vi anförde i arbetsmarknadsutskottet den 17 januari i år.

Anf. 74 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Tack för redogörelsen, statsrådet! Vi tycker att det är bra med en ungdomsgaranti. Med tanke på att man använder Sverige som förebild tycker vi möjligen att den inte är så bra som vi hade trott. Det får vi väl utvärdera senare.

I långtidsbudgeten är det avsatt en pott för att bekämpa ungdomsarbetslösheten. Jag har en kunskapsfråga: Hur korresponderar den potten med detta? Har den något med regelsystemet att göra?

Anf. 75 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag hade samma fråga som Marie Granlund så jag kan avstå för en gångs skull.

Anf. 76 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

I samband med redovisningen kring budgeten, MFF, fick vi höra att Herman Van Rompuy ville ha en stor ungdomsgaranti. Man skulle ha 25 procents ungdomsarbetslöshet för att få del av garantin. Min farhåga var att det skulle ge tröskeeffekter, att man kommer att hålla fast vid 25 procent för att inte gå miste om pengarna. Jag vet inte om det finns med i

diskussionen om potten pengar för ungdomsgarantin. Det är viktigt att hitta incitament för att verkligen minska ungdomsarbetslösheten.

Anf. 77 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ungdomspaketet på 6 miljarder euro får vi återkomma till. Vi vet inte exakt hur de två delarna kommer att korrespondera. Det talas om att det ska vara regioner med en ungdomsarbetslöshet över 25 procent. Sverige har kanske en sådan region, inre Norrland eller möjligtvis Mellannorrland. Vi får återkomma till hur de två delarna korresponderar med varandra. Det finns regioner i Europa som har en ungdomsarbetslöshet på 40–50 procent.

Vi får helt enkelt återkomma när vi vet lite mer.

Anf. 78 LARS OHLY (V):

Jag hade förväntat mig svaret att de inte korresponderar alls. Skälet till det är att de här rekommendationerna inte är bindande och är rekommendationer till nationerna, medan den ungdomsgaranti som antogs i och med den fleråriga budgeten handlar om egna EU-åtgärder för att bekämpa ungdomsarbetslösheten i regioner som är särskilt utsatta.

Jag undrar om det inte är så att dessa egentligen inte alls har med varandra att göra.

Anf. 79 BÖRJE VESTLUND (S):

Det var också min reflexion. Jag brukar skälla på att EU håller på att bli en diskussionsklubb. Men i det här fallet är det bra att man diskuterar frågor som är väsentliga och byter erfarenheter med varandra. I det här sammanhanget tycker jag att det kan bra att man bara diskuterar. Det binder inte länderna så mycket, men det är bra att det förs en diskussion.

Anf. 80 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Till Lars Ohly: Det här initiativet är till för att stödja insatserna i kommissionens ungdomssysselsättningspaket. Men *hur* vet vi inte, så jag ber att få återkomma.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet, men jag har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går tillbaka till punkt 6, Den europeiska planeringsterminen 2013: Bidrag till Europeiska rådet den 14–15 mars 2013. Hela den här punkten är en diskussionspunkt, men dess olika delar är beslutspunkter. Jag föreslår att vi börjar med punkt 6 a, Den årliga tillväxtsöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten inom ramen för den europeiska planeringsterminen: politisk vägledning för sysselsättningspolitik och socialpolitik.

Anf. 82 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag har punkterna 6 a och 6 b; punkt 6 c har Maria Larsson redogjort för. Det handlar alltså om kommissionens årliga tillväxtrapport. Rapporten ligger till grund för de två dokument som återfinns där.

Den första frågan under 6 a avser rådsslutsatserna. Dessa innehåller vägledning för medlemsstaternas fortsatta genomförande av Europa 2020-strategin. De utgör alltså Epscos bidrag till Europeiska rådets möte i mars med stats- och regeringscheferna.

De här slutsatserna har behandlats i sysselsättningskommittén, Emco, och i kommittén för social trygghet. Vi har fått bra gehör för de synpunkter som vi har haft i Sverige, och det har bekräftats i överläggningar i arbetsmarknadsutskottet och i socialförsäkringsutskottet. Det handlar om budskap om jämställda villkor för kvinnor och män på arbetsmarknaden, vikten av hög kvalitet i utbildning och breda möjligheter till livslångt lärande och fokus på socialpolitiska åtgärder som bidrar till långsiktiga och hållbara system.

De här slutsatserna är inte rättsligt bindande. Det handlar dock om prioriteringar på områden där medlemsstaterna har huvudansvaret. Därför har det varit viktigt för Sverige, eftersom vi alltid understryker det, att betona respekten för nationell kompetens vad gäller till exempel skatter och nationell praxis när det gäller arbetsmarknadens parter roll.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom den här punkten.

Den andra frågan under punkt 6 a rör den gemensamma sysselsättningsrapporten. Under denna punkt väntas rådet ställa sig bakom den sysselsättningsrapport som kommissionen har presenterat i samband med tillväxtrapporten. I och med rådets antagande blir det en gemensam rapport till Europeiska rådet.

Att anta en sådan här rapport är ingenting som är nytt; det gör vi varje år. Rapporten är deskriptiv, och det är viktigt att komma ihåg att rapportens budskap inte riktar sig till något enskilt medlemsland utan till hela EU.

I rapporten analyseras arbetsmarknadsläget i unionen. På ett övergripande plan går man där igenom medlemsstaternas åtgärder gällande sysselsättningsriktlinjerna och de landsspecifika rekommendationerna. Rapporten inleds med nyckelbudskap där det understryks att viktiga reformer har gjorts i medlemsländerna men att ytterligare ansträngningar krävs.

Jag föreslår att Sverige ställer sig bakom rapporten. Att främja jobbskapande återhämtning, att förbättra ungas situation, förhindra att arbetslösheten biter sig fast, att säkerställa välfungerande sociala trygghetssystem liksom investeringar i utbildning är viktiga områden som kräver fortsatt uppmärksamhet.

Anf. 83 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag anmäler avvikande mening med hänvisning till vad vi anförde i socialförsäkringsutskottet den 21 februari.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag antar att det gäller både del 1 och del 2 av frågan.

Anf. 85 JOHNNY SKALIN (SD):

Det gäller hela punkten.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet, och det gäller hela punkten 6 a. Jag har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 6 b, Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Även detta är en beslutspunkt.

Anf. 87 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Rådet väntas under denna punkt enas om förslaget till sysselsättningsriktlinjer för 2013. Rådet måste enligt fördraget årligen anta de här sysselsättningsriktlinjerna inom Europa 2020-strategin.

De ursprungliga sysselsättningsriktlinjerna för den nuvarande Europa 2020-strategin antogs i oktober 2010. I beslutet framgår att riktlinjerna bör förbli oförändrade fram till 2014. Rådet beslutade därför att dessa även skulle gälla under 2011 och 2012, och på Epsco nästa vecka väntas rådet besluta om att dessa riktlinjer även ska gälla för 2013.

Med detta sagt föreslår jag att vi ställer oss bakom de här riktlinjerna.

Anf. 88 JOHNNY SKALIN (SD):

Även på den här punkten vill jag hänvisa till vad vi anförde i socialförsäkringsutskottet den 21 februari. Jag vill lägga till att riktlinjerna i mångt och mycket rör sådant som Sverige självt bör utforma. Vi bör inte vara bundna av riktlinjerna från EU gällande arbetsmarknadspolitiken.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

För ordnings skull: Det är en avvikande mening som Johnny Skalin anmäler?

Anf. 90 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja, det är korrekt.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet, men vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Det är dags att ta punkt 6 i sin helhet. Det är i sin helhet en diskussionspunkt.

Anf. 92 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag har några tillägg till det som gäller diskussionen.

Det irländska ordförandeskapet har tagit fram ett diskussionsunderlag som innehåller några vägledande frågor. Jag avser att i diskussionen betona vikten av att leva upp till gjorda åtaganden och göra fortsatt nödvändiga reformer för att öka sysselsättningen bland kvinnor och män och förhindra utanförskap. Jag avser även att särskilt betona vikten av kvinnors arbetskraftsdeltagande. Vidare avser jag att föra fram vikten av att samarbetet sker med respekt för nationell kompetens och för arbetsmarknadsparternas roll.

Jag har några andra saker när det gäller frukostdiskussionen, men det här var det som gäller diskussionen.

Arbetsmarknadsministern återkommer alltså till frukostdiskussionen senare.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i frågan. Därmed lämnar vi punkt 6.

Anf. 94 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag vill nämna något om de informella frukost- och lunchdiskussionerna, bara som en allmän information.

Innan Epscomötet börjar har rådets ordförande Herman Van Rompuy bett att få träffa arbetsmarknadsministrarna för ett informellt frukostmöte. Det är första gången det sker, så det ska bli mycket intressant. Syftet med det mötet är att diskutera den sociala dimensionen av EMU.

Europeiska rådet beslutade i december i fjol att inför sitt möte i juni 2013 titta närmare på fyra områden gällande närmare samordnande av den ekonomiska politiken. Bland dessa områden finns den så kallade sociala dimensionen av EMU. Vad som avses med den sociala dimensionen av EMU är oklart, och vi arbetar med att ta reda på vad olika medlemsstater vill ska rymmas inom begreppet.

Jag kommer att vid frukostmötet framföra att en viktig utgångspunkt är de befintliga instrumenten. Den öppna samordningsmetoden på sysselsättningsområdet och på det sociala området är viktig och värdefull. Det är viktigt att medlemsländernas befogenheter vad gäller arbetsmarknad och sociala frågor inte försvagas. Det är centralt att arbetsmarknadens parter respekteras. Vidare kommer jag att framföra att det är viktigt att värna EU:s sammanhållning och att eventuellt nya samarbetsformer är öppna för samtliga medlemsländer och inte bara för en grupp inom EMU-samarbetet.

Det var om frukosten.

Lunchen är en informell lunch. Där vill det irländska ordförandeskapet diskutera tjänstepensionsdirektivet. Det syftar till att öka den fria rörligheten för arbetstagare genom förbättrade villkor avseende intjänande och bevarande av tjänstepensionsrättigheter. Den här frågan har förhandlats vid ett par tillfällen vid rådsarbetsgruppen, och jag har överlagt med AU om direktivet.

I lunchdiskussionen avser jag att lyfta fram att det är avgörande att arbetsmarknadens parter ges möjlighet att avvika från direktivets bestämmelser genom kollektivavtal och att länder som Sverige som har väl utvecklade system för både intjänande och bevarande av tjänstepensionsrättigheter bör kunna behålla dessa. Avvikelsemöjligheterna ska inte kringgärdas av alltför omfattande villkor. Eftersom det här tjänstepensionsvillkoret huvudsakligen regleras i kollektivavtal är detta primärt en fråga för arbetsmarknadens parter. Därför är det viktigt att möjligheterna till avvikelse är tillräckliga.

Jag kommer även vid behov att i lunchdiskussionen framhålla att det svenska systemet inte utgör något hinder för den fria rörligheten. Jag kommer att få anledning att återkomma till nämnden i den delen.

Skälet till denna diskussion är att man i vissa medlemsstater är inlåst hos en arbetsgivare. Man har alltså ingen möjlighet att byta arbetsgivare, för vid byte förlorar man intjänade pensionsrättigheter, därav tjänstepensionsdirektivet. Sverige har andra modeller som vi måste värna.

Det här var det informella, men jag tycker att nämnden ska veta det också.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Vi har uppfattat att frukostdiskussionen och lunchdiskussionen är båda informella. Det är en information från arbetsmarknadsministern. Är det korrekt? Ja.

Vi tackar för informationen och går över till punkt 7, Det sociala trepartstoppmötet: Förberedelse inför mötet den 14 mars 2013. Det är en ny fråga, och det är en information.

Anf. 96 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det sker alltid en diskussion mellan arbetsmarknadens parter och trojkan, och så informerar man om vad som har sagts på trepartsmötena. Det är en kort informationspunkt från ordförandeskapet.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 7 och går över till övriga frågor, punkt 8. Det är punkterna 8 a och b som är arbetsmarknadsministerns. Finns det något att säga om dem? Nej.

Då tackar vi arbetsmarknadsministern för i dag och önskar en trevlig helg.

1 § Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	1
Anf. 5 PYRY NIEMI (S).....	2
Anf. 6 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	2
Anf. 7 LARS OHLY (V).....	2
Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 10 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 11 PYRY NIEMI (S).....	3
Anf. 12 LARS OHLY (V).....	3
Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 14 STAFFAN DANIELSSON (C).....	3
Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	4
Anf. 18 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	5
Anf. 19 PYRY NIEMI (S).....	6
Anf. 20 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	6
Anf. 21 LARS OHLY (V).....	6
Anf. 22 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	7
Anf. 23 IRENE OSKARSSON (KD).....	7
Anf. 24 STAFFAN DANIELSSON (C).....	7
Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD).....	7
Anf. 26 PYRY NIEMI (S).....	7
Anf. 27 LARS HJÄLMERED (M).....	8
Anf. 28 LARS OHLY (V).....	8
Anf. 29 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	9
Anf. 30 STAFFAN DANIELSSON (C).....	9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 32 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
Anf. 33 MARIE GRANLUND (S).....	10
Anf. 34 LARS OHLY (V).....	11
Anf. 35 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	11
Anf. 36 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	11
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 38 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	12
Anf. 39 MARIE GRANLUND (S).....	12
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 41 LARS OHLY (V).....	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 43 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	13
Anf. 44 LARS OHLY (V).....	13
Anf. 45 PYRY NIEMI (S).....	14
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 47 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	14

Anf. 48	PYRY NIEMI (S).....	15
Anf. 49	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	15
Anf. 50	PYRY NIEMI (S).....	15
Anf. 51	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	15
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 53	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	15
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	16
2 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	17
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 56	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	17
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 58	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	17
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 60	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	18
Anf. 61	JOHNNY SKALIN (SD)	18
Anf. 62	CARINA OHLSSON (S)	18
Anf. 63	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	18
Anf. 64	Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT	19
Anf. 65	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	19
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 67	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	19
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	19
3 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning).....	20
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 70	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	20
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 72	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	21
Anf. 73	JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 74	MARIE GRANLUND (S).....	21
Anf. 75	BÖRJE VESTLUND (S).....	21
Anf. 76	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	21
Anf. 77	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 78	LARS OHLY (V).....	22
Anf. 79	BÖRJE VESTLUND (S).....	22
Anf. 80	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 81	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 82	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 83	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 85	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 87	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	24

Anf. 88	JOHNNY SKALIN (SD).....	24	2012/13:28
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	24	22 februari
Anf. 90	JOHNNY SKALIN (SD).....	24	
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 92	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	24	
Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 94	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	25	
Anf. 95	ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 96	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	26	
Anf. 97	ORDFÖRANDEN.....	26	